

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Minskning av aktiekapital i AB Storstockholms Lokaltrafik och avveckling av Lidingöbolaget

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendet

Trafiknämnden föreslår att AB SL genomför en minskning av aktiekapitalet samt att Lidingöbolaget avvecklas genom frivillig likvidation.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att godkänna att AB SL genomför en minskning av aktiekapitalet genom inlösen av minoritetsaktierna med återbetalning till aktieägarna och en samtidig emission av nya aktier till SLL på motsvarande belopp, eller för det fall sådan minskning av aktiekapitalet ej kan genomföras, godkänna att AB SL genomför en tvångsinlösen av minoritetsaktierna i enlighet med aktiebolagslagens bestämmelser

att uppdra åt landstingets ombud på bolagsstämma i AB SL att rösta för att AB SL beslutar enligt landstingsfullmäktiges godkännande i första att-satsen;

att godkänna att Lidingöbolaget avvecklas genom frivillig likvidation

att uppdra åt landstingets ombud på bolagsstämma i AB SL att rösta för att AB SL vid bolagsstämma i Lidingöbolaget fattar beslut enligt landstingsfullmäktiges godkännande i tredje att-satsen.

Bilagor

1	SL:s verkställande direktörs skrivelse	2011-03-21
2	Tf landstingsdirektörens tjänsteutlåtande	2011-05-31

LS 1105-0669

På grund av en tidigare praxis att skänka bort enstaka aktier i bolagen är AB Storstockholms Lokaltrafik och Lidingöbolaget inte helägda av Stockholms läns landsting. Detta innebär bland annat administrativt arbete inför bolagsstämmor men också att minoritetshänsyn i vissa fall måste övervägas.

Nu föreslås därför att Stockholms läns landsting, genom att utnyttja de möjligheter som aktiebolagslagen erbjuder, tvångsvis säkerställer att AB SL blir helägt av landstinget.

För Lidingöbolaget föreslås istället en frivillig likvidation. Landstingsfullmäktige har också tidigare, år 2009, beslutat i enlighet med ett förslag att avveckla bolaget genom likvidation.

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 17 augusti 2011.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 30 augusti 2011.

Ärendet och dess beredning

Trafiknämnden har den 5 april 2011, enligt SL:s vd:s förslag, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* AB SL genomför en minskning av aktiekapitalet genom inlösen av minoritetsaktierna med återbetalning till aktieägarna och en samtidig emission av nya aktier till SLL på motsvarande belopp, eller för det fall sådan minskning av aktiekapitalet ej kan genomföras, godkänna att AB SL genomför en tvångsinlösen av minoritetsaktierna i enlighet med aktiebolagslagen, *att* uppdra åt landstingets ombud på bolagsstämma i AB SL att rösta för att AB SL beslutar enligt landstingsfullmäktiges godkännande i första att-satsen, *att* godkänna att Lidingöbolaget avvecklas genom frivillig likvidation, *att* uppdra åt landstingets ombud på bolagsstämma i AB SL att rösta för att AB SL vid bolagsstämma i Lidingöbolaget fattar beslut enligt landstingsfullmäktiges godkännande i tredje att-satsen.

Storstockholms Lokaltrafiks verkställande direktörs skrivelse den 21 mars 2011 bifogas (bilaga).

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 31 maj 2011 (bilaga) föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* godkänna att AB SL genomför en minskning av aktiekapitalet genom inlösen av minoritetsaktierna med återbetalning till aktieägarna och en samtidig emission av nya aktier till SLL på motsvarande belopp, eller för det fall sådan minskning av aktiekapitalet ej kan genomföras, godkänna att AB SL genomför en tvångsinlösen av minoritetsaktierna i enlighet med aktiebolagslagens bestämmelser, *att* uppdra åt landstingets ombud på bolagsstämma i AB SL att rösta för att AB SL beslutar enligt landstingsfullmäktiges godkännande i första att-satsen; *att* godkänna att Lidingöbolaget avvecklas genom frivillig likvidation *att* uppdra åt landstingets ombud på bolagsstämma i AB SL att rösta för att AB SL vid bolagsstämma i Lidingöbolaget fattar beslut enligt landstingsfullmäktiges godkännande i tredje att-satsen.

Datum
2011-03-21

Ankom Stockholms läns landsting
2011-04-15
Dnr. LS 1105-0669

1 (5)

Identitet
SL-2011-01459
TN 1103-080

SAMMANTRÄDE	ÄRENDE NR
2011-04-05	6

Trafiknämnden

Genomförandebeslut – SL som helägt av landstinget

Minskning av aktiekapitalet i AB SL och avveckling av Lidingöbolaget

Bakgrund och behovsanalys

AB Storstockholms Lokaltrafik (nedan AB SL) är inte helägt av Stockholms läns landsting (nedan SLL). Under 1920-1940-talet (och även i vissa fall långt senare) var det tradition inom AB SL att som gåva ge en eller några aktier i företaget till framstående medarbetare som lämnade sin tjänst. Denna tradition har inneburit att AB SL inte är ett helägt dotterbolag till SLL, utan att 103 aktier ägs av privatpersoner eller dödsbon. För AB SL innebär det bland annat administrativt arbete inför bolagsstämmor men också att minoritetshänsyn i vissa fall måste övervägas.

Motsvarande situation föreligger i bolaget SL Lidingötrafik AB (nedan Lidingöbolaget), där 391 aktier ägs av privatpersoner eller dödsbon. Lidingöbolaget, som tidigare drev Lidingöbanan, har inte bedrivit någon verksamhet på flera år. Tidigare var AB SL huvudägare i Lidingöbolaget, men förra året överläts det till SL Infrateknik AB, för att kunna utnyttja ett underskott som fanns i det bolaget.

Den opraktiska situationen med minoritetsaktieägare i AB SL och Lidingöbolaget har varit ett faktum under lång tid och år 1990 var ett ärende rörande ägarsituationen i AB SL uppe för behandling i landstingsfullmäktige (LS 0003-0219). Då beslöts "att de aktier som ägs av privatpersoner inlöses till nominellt värde så snart ske kan eller dödas". Sedan detta beslut har AB SL försökt att få kontakt med minoritetsaktieägarna i syfte att på frivillig väg lösa in aktierna. På grund av att det inte går att lokalisera och få kontakt med aktieägarna (som flera av dem är avlidna) har dock detta visat sig vara mer eller mindre omöjligt.

Nu föreslås därför att man, genom att utnyttja de möjligheter som aktiebolagslagen erbjuder, tvångsvis säkerställer att AB SL blir helägt av SLL. Mot bakgrund av att de tidigare besluten är knapphändigt beskrivna vad avser tillvägagångssätt och konsekvenser har det bedömts att nya beslut rörande inlösen krävs. Därtill kommer att aktiebolagslagen har ändrats sedan det tidigare beslutet.

För Lidingöbolaget föreslås istället en frivillig likvidation. I SL:s budget avseende 2010 har redan tidigare föreslagits att Lidingöbolaget avvecklas genom likvidation. Fullmäktige beslutade i enlighet med förslaget (LS-0910-0965).

Omfattning och genomförande

AB SL

Aktiebolagslagen erbjuder två huvudalternativ för att säkerställa att AB SL blir helägt till SLL:

- Minskning av aktiekapitalet genom inlösen av minoritetsaktierna med återbetalning till aktieägarna
- Tvångsinlösen av minoritetsaktierna genom minskning av aktiekapitalet

Förstnämnda alternativ är att föredra eftersom det både är billigare och går snabbare än ett tvångsinlösenförfarande.

Minskning av aktiekapitalet genom inlösen av minoritetsaktier beslutas av bolagsstämman. Därtill kommer att vissa formalieregler/åtgärder skall vidtas till skydd för bolagets borgenärer (vilka inte behandlas närmare här). För att kunna fatta beslut om minskning av aktiekapitalet på bolagsstämma i AB SL krävs att ärendet dessförinnan hänskjutits till landstingsfullmäktige.

Enligt aktiebolagslagens 7 kap 47 § får bolagsstämman inte fatta ett beslut som är ägnat att ge en otillbörlig fördel åt en aktieägare eller någon annan till nackdel för bolaget eller någon annan aktieägare, den så kallade generalklausulen. En minskning av aktiekapitalet genom inlösen av minoritetsaktierna skulle kunna tolkas som att aktieägarna inte behandlas lika. Om alla aktieägare är ense om förfarandet strider det inte mot generalklausulen och är fullt giltigt, men ett aktivt samtycke från samtliga aktieägare är, som ovan nämnts, i princip omöjligt. Ett bolagsstämmobeslut som strider mot generalklausulen är inte ogiltigt men kan klandras av bland annat aktieägare genom väckande av talan vid domstol inom tre månader från dagen för beslutet. Om en klandertalan bifalls, kommer domen att innebära att det klandrade beslutet upphävs eller ändras. Har beslutet inte klandrats inom tre månader anses samtliga aktieägare passivt ha samtyckt till beslutet.

En minskning av ett bolags aktiekapital kan i teorin innebära en större risk för bolagets borgenärer. Det finns därför reglerat att samtliga borgenärer måste meddelas om att en minskning av aktiekapitalet genomförs. För att undvika detta bör vi, samtidigt som minskningen genomförs, också genomföra en nyemission på motsvarande belopp så att aktiekapitalet förblir intakt. Dessa aktier kommer att tillfalla SLL.

De aktieägare vi kan få kontakt med, kommer att ersättas för aktierna med ett belopp som motsvarar kvotvärdet (tidigare benämnt nominellt värde), dvs 50 kronor/aktie. Efter minskningen av aktiekapitalet kommer AB SL att ha en skuld till de aktieägare som vi inte kunnat få tag i. Denna skuld får bokas upp och avskrivs när den preskriberas (eller utbetalas om någon hör av sig dessförinnan).

Skulle beslutet klandras föreslås att förfarandet avbryts och att AB SL istället genomför en tvångsinlösen av minoritetsaktierna enligt aktiebolagens bestämmelser (alternativ två ovan). I ett tvångsinlösenförfarande avgörs som huvudregel frågorna om rätten till inlösen och lösenbeloppets storlek av tre skiljemän. Lösenbeloppet skall bestämmas så att det motsvarar det pris per aktie som kan förväntas vid en försäljning under normala förhållanden. Vanligtvis görs en oberoende värdering av bolaget i fråga. SLL kan begära att skiljemännen, innan de prövar lösenbeloppets storlek, meddelar särskild dom om förhandstillträde till de aktier som omfattas av tvångsinlösenförfarandet. Ett förhandstillträde innebär att SLL i sin skötsel av bolaget inte behöver ta några minoritetshänsyn och kan vidta koncerninterna åtgärder som förutsätter att dotterbolaget är helägt. Förutsättningarna för förhandstillträde är att det står klart att det föreligger en rätt till inlösen och att SLL ställer säkerhet för lösenbeloppet och eventuell ränta. En särskild dom om förhandstillträde brukar kunna meddelas två till sex månader från det att majoritetsägaren begärt att bolagets styrelse skall överlämna tvisten till skiljeförfarande.

Generellt kan sägas att fördelarna med tvångsinlösen är att SLL inom en relativt begränsad tid kan få förhandstillträde till aktierna, dvs att SLL i sin skötsel av bolaget efter förhandstillträdet inte behöver ta några minoritetshänsyn och kan vidta koncerninterna åtgärder som förutsätter att dotterbolaget är helägt. Vidare har lösenberättigade endast rätt till lösensumman enligt domslutet i utbyte mot aktiebrevet. Ett fastställt lösenbelopp, som inte kan utbetalas direkt till aktieägare, deponeras hos länsstyrelsen. Nackdelarna med förfarandet är dels att hela processen tar lång tid, ofta mellan ett och två år, dels att förfarandet är kostsamt. Det är majoritetsägaren, dvs. SLL, som bär kostnaderna för processen, inklusive kostnaderna för de tre skiljemännen och en eventuell oberoende värdering.

Lidingöbolaget

Lidingöbolaget har inte haft någon verksamhet de senaste åren. Det finns inte heller några planer att använda Lidingöbolaget framöver. På grund härav förordas att Lidingöbolaget avvecklas genom frivillig likvidation.

Kostnad och finansiering (ekonomisk kalkyl)

Kostnaden för att genomföra minskning av aktiekapitalet samt nyemission är begränsad till registreringsavgifter hos Bolagsverket, erläggande av kvotvärde

~~till aktieägare samt arvode till de externa jurister som biträder oss i ärendet.
Arvode för förfarandet beräknas uppgå till ca 60 000 kronor.~~

Skulle beslutet om minskning av aktiekapitalet och nyemission klandras, kommer det beloppet att öka eftersom ett tvångsinlösenförfarande är flera gånger dyrare.

Kostnaden för att likvidera SL Lidingötrafiken AB utgörs främst av likvidatorns arvode. Om bolaget är helt tomt, förutom medel till täckande av arvodet, kan kostnaden beräknas uppgå till ca 20 000 kr.

Kostnaderna för inlösenförfarande och likvidation enligt ovan är inkluderade i budget.

Risker under genomförandet

Risken finns att beslutet att genomföra en minskning av aktiekapitalet genom inlösen av minoritetsaktier klandras, se ovan. En sådan klandertalan innebär att vi inte har samtycke från alla aktieägare, vilket innebär att vi inte kommer att kunna försvara beslutet i domstol.

Vid en klandertalan bör vi avbryta förfarandet och i stället påbörja ett förfarande med tvångsinlösen av aktierna (vilket, som framgår av beskrivningen ovan, tar både längre tid och är dyrare än det förordade alternativet).

Konsekvenser för personer med funktionsnedsättning

Inga konsekvenser för personer med funktionsnedsättning.

Konsekvenser för miljön

Inga konsekvenser för miljön.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

- att föreslå landstingsstyrelsen besluta föreslå landstingsfullmäktige besluta att godkänna att AB SL genomför en minskning av aktiekapitalet genom inlösen av minoritetsaktierna med återbetalning till aktieägarna och en samtidig emission av nya aktier till SLL på motsvarande belopp, eller för det fall sådan minskning av aktiekapitalet ej kan genomföras, godkänna att AB SL genomför en tvångsinlösen av minoritetsaktierna i enlighet med aktiebolagslagens bestämmelser;
- att föreslå landstingsstyrelsen besluta föreslå landstingsfullmäktige att uppdra åt landstingets ombud på bolagsstämma i AB SL att rösta för att AB SL beslutar enligt landstingsfullmäktiges godkännande i första att-satsen; samt
- att föreslå landstingsstyrelsen besluta föreslå landstingsfullmäktige besluta att godkänna att Lidingöbolaget avvecklas genom frivillig likvidation;
- att föreslå landstingsstyrelsen besluta föreslå landstingsfullmäktige att uppdra åt landstingets ombud på bolagsstämma i AB SL att rösta för att AB SL vid bolagsstämma i Lidingöbolaget fattar beslut enligt landstingsfullmäktiges godkännande i tredje att-satsen;

att förklara paragrafen omedelbart justerad

Göran Gunnarsson
Verkställande direktör

Sara Catoni
Chefsjurist

Handläggare:
Viktoria Skog

Landstingsstyrelsen

Ankom Stockholms läns landsting 2011-06-01 Dnr. LS 1105-0669

Rotel I

Minskning av aktiekapitalet i AB SL och avveckling av Lidingöbolaget

Ärendebeskrivning

Trafiknämnden föreslår att AB SL genomför en minskning av aktiekapitalet samt att Lidingöbolaget avvecklas genom frivillig likvidation.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande 2011-05-31
Trafiknämndens protokoll med tillhörande skrivelse 2011-03-21 från SL

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Trafiknämnden.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att godkänna att AB SL genomför en minskning av aktiekapitalet genom inlösen av minoritetsaktierna med återbetalning till aktieägarna och en samtidig emission av nya aktier till SLL på motsvarande belopp, eller för det fall sådan minskning av aktiekapitalet ej kan genomföras, godkänna att AB SL genomför en tvångsinlösen av minoritetsaktierna i enlighet med aktiebolagslagens bestämmelser

att uppdra åt landstingets ombud på bolagsstämma i AB SL att rösta för att AB SL beslutar enligt landstingsfullmäktiges godkännande i första att-satsen; samt

att godkänna att Lidingöbolaget avvecklas genom frivillig likvidation

att uppdra åt landstingets ombud på bolagsstämma i AB SL att rösta för att AB SL vid bolagsstämma i Lidingöbolaget fattar beslut enligt landstingsfullmäktiges godkännande i tredje att-satsen.

Förvaltningens förslag och motivering

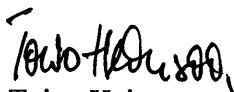
Förvaltningen instämmer och hänvisar till vad som anges i skrivelse från SL:s vd daterad 2011-03-21, TN 1103-080. Ändringen kräver landstingsfullmäktiges godkännande för att bli giltigt.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaderna för förfarandet anges i trafiknämndens beslutsunderlag.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets miljöpolitiska program Miljösteg 5 har hänsyn till miljön beaktats och bedömningen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbeskrivning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Tf landstingsdirektör

Anne Rundquist
Chefsjurist